

Sygn. akt VIII U 706/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Magdalena Kimel
Protokolant	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 09 października 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 kwietnia 2019 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od odwołującego A. T. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 706/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2019 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, odmówił ubezpieczonemu A. T. prawa do wcześniejszej emerytury, albowiem nie udowodnił on 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, lecz jedynie 5 lat i 20 dni takiej pracy.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołanie, w którym domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do spornego świadczenia oraz zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wskazał, że organ rentowy powinien zaliczyć mu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach dodatkowo okres jego od sierpnia 1981 r. do końca czerwca 1993 r., kiedy to pracował

na przeróbce mechanicznej węgla i była to praca z wykazu A, dział I, poz. 5 ww. rozporządzenia. Podniósł, że po uwzględnieniu tego okresu, będzie on spełniał wszystkie przesłanki do otrzymania żądanej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Domagał się również zasądzenia od ubezpieczonego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. T. (ur. (...)) był pracownikiem (...) Spółki (...) od 30 listopada 1979 r. do 25 lutego 2000 r., z tym, że w okresie od 30 listopada 1979 r. do 30 czerwca 1993 r. pracował jako elektromonter na powierzchni, a od 1 lipca 1993 r. do 25 lutego 2000 r. jako konserwator urządzeń przeróbki mechanicznej węgla na zakładzie przeróbczym.

Ubezpieczony posiada świadectwo pracy z ww. zakładu pracy, z którego wynika, że okresie od 1 lipca 1993 r. do 25 lutego 2000 r. wykonywał on pracę na P. Mechanicznej (...) na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń przeróbki mechanicznej węgla i była to praca wymieniona w wykazie A, dział I pkt. 2 poz. 5 załącznika do Zarządzenia Ministra Górnictwa z dnia 27 lutego 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach dla resortu górnictwa (pkt. 8).

W okresie od 1 sierpnia 1983 r. do 9 września 1983 r. ubezpieczony odbył szkolenie w zakresie przywarsztatowego usuwania usterek lokomotyw spalinowych SM-42.

Z kolei w spornym okresie od sierpnia 1981 r. do końca czerwca 1993 r. ubezpieczony pracował na oddziale elektrycznym (...), który wchodził w skład działu głównego Elektromechanika. Wykonywał czynności w lokomotywowni. Była to duża hala, gdzie znajdowały się m.in. kanały remontowe, warsztaty mechaniczne i elektryczne.

Ubezpieczony był zatrudniony w dziale głównego mechanika. Zajmował się przeglądem lokomotyw, ładowaniem akumulatorów, przeglądem silników, utrzymaniem oświetlenia torów i parowozów. W zasadzie był odpowiedzialny za właściwy stan techniczny lokomotyw. Przegląd lokomotyw odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. Ubezpieczony dbał również o sprawność oświetlenia hal i kanałów oraz utrzymanie ruchu.

Lokomotywownia świadczyła usługi głównie dla zakładu przeróbczego, bowiem przy użyciu lokomotyw dokonywano wywozu węgla i kamienia na zwałowiska. Znajdowały się 4 lokomotywy (...), 2 T., 4 S. i lokomotywy wąskotorowe dostarczające towar pod szyb. Lokomotywy (...) miały silnik spalinowy napędzany prądnicą.

W powyższym okresie ubezpieczony pracował również w kanałach remontowych. Wykonywał tam czynności 1-3 razy w tygodniu. Raz w miesiącu sprawdzał również zużycie szczotek w lokomotywach i w razie potrzeb dokonywał ich wymiany.

Niezależnie od powyższego, ubezpieczony zajmował się innymi czynnościami związanymi z elektryką, tj. wymieniał żarówki w gabinetach, wymieniał gniazdzka, wymieniał oświetlenie, montował lampy.

Dodatkowo część prac ubezpieczony wykonywał w akumulatorowni, gdzie rozrabiał kwas do akumulatorów, zalewał akumulatory kwasem. Nie pracował tam każdego dnia.

W odległości ok. 300-400 od lokomotywowni znajdował się zakład przeróbki mechanicznej węgla. Obejmował on również zwałowiska. Znajdowały się tam przenośniki taśmowe, urządzenia do sortowania oraz wzbogacania węgla, a także spychacze. Sporadycznie ubezpieczony był oddelegowany do konserwacji znajdujących się tam urządzeń. Zazwyczaj było to w niedzielę i święta.

W 1993 r. ubezpieczony został przeniesiony do pracy w Zakładzie (...), gdzie następnie zajmował się naprawą, obsługą rozdzielni wysokiego i niskiego napięcia.

W dniu 25 marca 2019 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Wniósł również o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Ubezpieczony legitymuje się co najmniej 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym na dzień 1 stycznia 1999 r. W dniu (...) ukończył 60 rok życia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego i aktach osobowych ubezpieczonego; zeznań świadka A. S. złożonych na rozprawie w dniu 9 października 2019 r. (k.29-31); zeznań odwołującego złożonych na rozprawie w dniu 9 października 2019 r. (k.31-32).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka oraz ubezpieczonego, albowiem są one spójne, logiczne i zgodne. Niemniej jednak z ich treści nie wynika, aby ubezpieczony w spornym okresie od sierpnia 1981 r. do końca czerwca 1993 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako konserwator w zakładzie przerobczym węgla. Świadek A. S., który pracował w spornym okresie razem z ubezpieczonym wskazuje, że „(...) stanowisko, które zajmował odwołujący to nie było stanowisko konserwatora urządzeń przeróbki mechanicznej (...)”; „Te czynności na przeróbce mechanicznej węgla były wykonywane przez odwołującego sporadycznie w niedziele i święta.”; „do zadań ubezpieczonego należały wszystkie czynności związane z utrzymaniem właściwego stanu technicznego lokomotyw”; „te czynności były wykonywane w lokomotywni”. Świadek wskazuje na szereg czynności, które w spornym okresie wykonywał ubezpieczony, w tym na to, że czasami pracował on w kanałach remontowych, czasami był oddelegowany do pracy do Zakładu (...) oraz, że pracował także w akumulatorowni. Podobne wnioski wynikają z zeznań ubezpieczonego, w związku z tym nie ma podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

W konsekwencji, Sąd uznał, że zgromadzone dowody są kompletne i pozwalają na czynienie na ich podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, a następnie na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018.1270 t.j.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury
w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań wskazanego już Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983.8.43 z późn. zm.)

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie

wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

B. w niniejszej sprawie było, iż ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Faktem jest również to, że wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999 r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Sąd zaznacza, iż praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007r., III UK 27/07; z dnia 19 września 2007r., III UK 38/07; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 września 2015r. III AUa 1880/14).

W tym miejscu wskazać również należy, że w postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony **nie legitymuje** się ponad 15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych. Z okoliczności sprawy w żaden sposób nie wynika, aby ubezpieczony w okresie spornym od sierpnia 1981 r. do końca czerwca 1993 r. każdego dnia, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy przeróbce mechanicznej węgla jako konserwator. Fakt ten nie wynika ani z zeznań świadka A. S., ani z zeznań ubezpieczonego. Z ich treści wynika natomiast, że ubezpieczony w zasadzie wykonywał czynności związane z utrzymaniem właściwego stanu technicznego lokomotyw na lokomotywni. Część czynności wykonywał na powierzchni, część w kanale remontowym (1-3 razy w tygodniu). Dodatkowo czasami pracował w akumulatorowni, gdzie rozrabiał kwas do akumulatorów, zalewał akumulatory kwasem. Ponadto sporadycznie (zazwyczaj w soboty i w niedziele) był oddelegowany do pracy na Zakładzie (...), gdzie zajmował się konserwacją znajdujących się tam urządzeń. Wykonywana przez niego praca w spornym okresie, nie była pracą z wykazu A, działu I, poz. 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując, ubezpieczony nie udowodnił przesłanki wykonywania pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 r. w wymiarze co najmniej 15 lat. Tym samym nie przysługuje mu prawo do spornego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc, oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j.), zasądzając od ubezpieczonego, jako od strony przegrywającej proces, na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) sędzia (del.) Magdalena Kimel